

Variació fonètica en *vencill* (ALDC, IV, 828. El *vencill*. Matèria usada)

Al mapa 193 del volum II (El *lligam* del feix) hem estudiat la variació lèxica del concepte ‘vencill’: *lligada*, *lliguera*, *lligam*, *lligader*, *lligassa* (cal afegir-hi els der. *lligall* 63, 117, *lligador* 111 i el postverbal *lliga* 7, *nigassa* 179 [**nyigassa*, per equivalència acústica], *nugassa* 174, per atracció de *nugar*); *corda*, *cordill* (més *cordeta* 139); *redorta*, *llata*, *feixcar/fixcar*, *sogall*, *torxa*. Aquí sols comentem la variació fonètica del lexema *vencill* (plural *venci*[kʃ] 141, per assimilació a la palatal), que deriva del llat. vg. **VINCĪCULUM*, alteració de *VĪNCULUM* per atracció de *VĪNCĪRE* ‘lligar, fermar’, amb aquestes alteracions: *ven*[θ]ill 132,

134, 138, 139, *vincill* 97, 104, 105, 111, *vantxil* 85, adaptació de l’it. *vinciglio*; *venci* < *vencii* (plural analògic *vencins* 67), pel tractament ioditzant del grup c’L, convertit en *vencis* 70-77, 79, 80, 83, 84, a partir d’un plural interpretat com a singular i d’aquí el plural doble *vencisos* 73, 82, 83; *vencim* 59, 60 podria ser un descendent del llat. *VINCIMEN* (DCVB); *vincell* així com *vin*[θ]ell 100, 108 i *vencello* 87, 94, d’afinitat aragonesa, provenen de **VINCĪCULUM*, amb una *ĭ* > *e* (cal tenir en compte que el suf. llat. *oscil·lava* entre *-ĪCULUM*/*-ĪCULUM*).

Vencill és el mot normatiu des del DG_I, 1932.

